

ที่ ศธ ๐๕๓๙.๑๐/ว ๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลสะเดียง
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ๒๗๐๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ตอบรับการนำเสนอผลงานวิจัย

เรียน คุณสมพิศ สายบุญขึ้น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการพิจารณาผลงานวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ท่านได้ส่งบทความภาคบรรยาย เพื่อนำเสนอผลงานวิจัย ในการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ ๔ ในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

ชื่อผลงาน : การศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยลุ่ม กรณีศึกษาอำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

บัดนี้ คณะกรรมการดำเนินงานประชุมวิชาการฯ มีความยินดีที่จะเรียนให้ทราบว่า ผลการพิจารณาประเมินคุณภาพบทความของท่าน ผ่านการพิจารณาคัดเลือกให้นำเสนอในรูปแบบ Oral Presentation ในการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ ๔ และรับการตีพิมพ์ในรูปแบบ Proceedings ดังนั้น จึงขอให้ท่านพิจารณาดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ครอบคลุมในทุกประเด็นและถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดอย่างเคร่งครัด และส่งบทความที่แก้ไขแล้วแนบกลับมาในระบบ ให้กับคณะกรรมการดำเนินงานประชุมวิชาการ ภายในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ สำหรับรายละเอียดห้องประชุมและกำหนดการสำหรับการนำเสนอบทความของท่าน จะแจ้งให้ทราบทางเว็บไซต์ <http://research.pcru.ac.th/pcrunc2017/> และขอเชิญท่าน เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอบทความในการประชุมวิชาการในครั้งนี้ ตามวันและสถานที่ข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และทางคณะกรรมการจัดการประชุมขอขอบพระคุณท่านที่เข้าร่วมการประชุมฯ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พณณา ตั้งวรรณวิทย์)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐ ๕๖๓๑ ๗๑๔๑

โทรสาร. ๐ ๕๖๓๑ ๗๑๔๑

การศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยลุ่ม กรณีศึกษาอำเภอล่มสัก
อำเภอล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์
A Study of Vocabulary of Lom Dialect
: Lomsak and Lomkao Districts in Phetchabun Province

สมพิศ สายบุญขึ้น¹ และสดุดี คำมี²

Sompit Saibunchun¹ and Sadudee Khammee²

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อรวบรวมคำศัพท์ภาษาไทยลุ่มที่ใช้ในอดีตจนถึงปัจจุบัน 2) เพื่ออนุรักษ์สำนวนภาษาไทยลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยลุ่ม ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้สูงอายุ ของอำเภอล่มสักและอำเภอล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการสัมภาษณ์และสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูลที่เป็น ปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้สูงอายุ ของอำเภอล่มสักและอำเภอล่มเก่า ได้คำศัพท์ภาษาไทยลุ่มจำนวน 420 คำ 2. สำเนียงการออกเสียงภาษาไทยลุ่มของทั้ง 2 อำเภอ ในบางคำศัพท์แตกต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน เช่น คำว่า “เบ็ด” ใช้ในอำเภอล่มสัก “เหม็ด” ใช้ในอำเภอล่มเก่า มีความหมายว่า หมด หรือคำว่า “หัวซี้โค” ใช้ในอำเภอล่มสัก “หัวสีโค” ใช้ในอำเภอล่มเก่า มีความหมายว่า ตะไคร้ เป็นต้น เพราะต้นกำเนิดของภาษามาจากหลวงพระบางและเวียงจันทน์ ของประเทศลาว จะมี 2 สำเนียงคือ ไทลุ่มสำเนียงหลวงพระบาง ประชาชนที่ใช้สำเนียงนี้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในตลาดอำเภอล่มสัก และไทลุ่มสำเนียงเวียงจันทน์ ประชาชนที่ใช้สำเนียงนี้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้านตัว อำเภอล่มสัก ส่วนในอำเภอล่มเก่า จะเป็นไทลุ่มสำเนียงหลวงพระบาง 3. ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้สูงอายุกับผู้นำชุมชน จะให้ข้อมูลที่ผิดเพี้ยนกันในเรื่องของสำเนียง แสดงให้เห็นว่า ภาษาดั้งเดิมของไทลุ่มกำลังจะสูญหายไป

คำสำคัญ : ภาษาไทยลุ่ม สำเนียงหลวงพระบาง สำเนียงเวียงจันทน์

Abstract

The present study aimed 1) to accumulate significant vocabulary of Lom dialect having been used from the past until nowadays, and 2) to conserve idioms of Lom dialect. The samples used to research were the experts of Lom dialect, namely folk-scholars, academicians, leaders, and elderly people in Lomsak and Lomkao districts, Phetchabun province. Also, the instruments used to collect data consisted of the interview and participatory observation.

The research findings were:

1. According to the interview and participatory observation, the total vocabulary accumulated from the respondents: folk-scholars, academicians, leaders, and elderly people in Lomsak and Lomkao districts, was 420 words. 2. The accent of Lom dialect in both districts was merely distinct on some words without different meanings, for example, ‘Boed’ by Lomsak

ทั้งสองสำเนียงนี้ถือว่าเป็นตระกูลภาษาลาวล่างซึ่งเหมือนกัน แต่มีที่มาถิ่นฐานที่แตกต่างกันจึงมีสำเนียงแตกต่าง และคำพูดบางคำอาจจะแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยถ้าเป็นคนหล่มจะทราบดีว่า ใครเป็นใคร สำเนียงอะไร และเป็นคนถิ่นไหน แต่ในปัจจุบันความเป็น “ไทหล่ม” เริ่มชัดเจนขึ้น เมื่อทั้งสองสำเนียงภาษามายู่รวมกัน จึงเกิดเป็นสำเนียงผสมผสานขึ้นมาใหม่ตามวิวัฒนาการของภาษา ซึ่งรวมทั้งสองสำเนียงเข้าไว้ด้วยกัน เป็นสำเนียงลาวหล่มที่คุ้นเคยของผู้คนส่วนมาก ได้แก่ สำเนียงบ้านท่ากกโพธิ์ บ้านท่ากกแก บ้านท่าโก บ้านท่ามะกล้วย บ้านนาหลวง ในอำเภอหล่มสัก ซึ่งเป็นผู้คนที่ย้ายปะปนกันจนเกิดมีสำเนียงเป็นของตนเอง เมื่อเราได้ฟังสำเนียงคนลาวหลวงพระบางที่พูดกันอยู่ในประเทศลาวปัจจุบันนี้ จึงทำให้รู้สึกว่ “คนลาวหลวงพระบางนั้นพูดเหน่อมากทีเดียว” อันนี้ก็ไม่แปลกอะไรกับการที่ชาวเมืองกรุงเทพ มองว่าชาวเมืองสุพรรณและอยุธยาพูดเหน่อนั่นเอง ศัพท์ที่ใช้เรียก

บุคคล เช่น ศัพท์ที่คนหล่มใช้เรียกบุคคลในท้องถิ่นของตนนั้นถือว่า เป็นคำสุภาพและนุ่มนวลและเป็นการให้เกียรติยกย่องแก่บุคคลที่ตนเคารพรักนับถือ ผู้เขียนจะขอนำเสนอภาษาหล่ม ศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลตามฐานะต่างๆ ที่ถือว่าไพเราะและสุภาพตามธรรมเนียมนิยมของคนหล่มแต่โบราณ ศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลใกล้ชิดในครอบครัว (เ็นนามตามศักดิ์) ครอบครัวและบุคคลใกล้ชิดถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่เราจะต้องให้ความรักและความเคารพซึ่งกันและกัน ฉะนั้นคนหล่มจึงให้เกียรติกันโดยคำพูด ที่เรียกว่า “ศักดิ์” ของคนนั้นๆ เช่น คนหล่มเรียกพ่อแม่ ว่า อีพ่อ อีแม่ พ่อแม่จะเรียกลูกว่า น้อง แล้วตามด้วยชื่อ เช่น น้องพร น้องแพร หากเป็นลูกชายคนโตจะเรียกว่า อ้าย เช่น บักอ้าย อ้ายทอง อ้ายเพชร หากเป็นลูกคนสุดท้ายจะเรียกว่า บักหล้า อีหล้า ลูกหลานเรียกญาติผู้ใหญ่ เช่น เรียก ตา-ยาย ว่า พ่อโชน แม่โชน นำหน้าชื่อ เช่น พ่อโชนลี แม่โชนแก้ว เป็นต้น เรียก ปู่-ย่า เหมือนกันทั่วไป ในข้อนี้มีข้อควรสังเกตว่า คำว่า ปู่-ย่า นั้นเป็นคำไท-ลาว ดั้งเดิม จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนคำว่า ตา-ยาย นั้นเป็นคำที่ได้รับมาจากภาษาเขมร ในภาษาลาวจึงไม่มีมาแต่เดิมเรียกพี่ชาย ว่า อ้าย พี่สาวว่า เอื้อย เรียกน้องของพ่อที่เป็นผู้หญิงว่า อา ที่เป็นชายว่า อาว เรียกพี่ของพ่อและแม่ ว่า พ่อตุ๋ แม่ตุ๋ แทนคำว่า ลุงและป้า (พระสมุห์ไพโรศาภรณ์, 2556 : 12-14)

ซึ่งปัจจุบันภาษาเหล่านี้ได้สูญหายไปจากสังคมไทหล่ม ภาษาและวัฒนธรรมพื้นบ้านของคนกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยอยู่ในภาวะอันตรายและเสี่ยงต่อการสูญสลาย ภาวะเช่นนี้เป็นภัยคุกคามความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เป็นปัญหาล้ำลึกกับความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพในความสนใจของนักวิทยาศาสตร์ ปัญหาวิกฤตด้านความหลากหลายของภาษาและวัฒนธรรมเป็นปัญหาระดับโลกโดย 90 % ของภาษาในโลกกว่า 6,000 ภาษา กำลังอยู่ในภาวะวิกฤต (Krauss, 1992) ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรอนุรักษ์ภาษาไทหล่มไว้เพื่อให้อยู่คู่กับสังคมแบบบ้านพี่เมืองน้องเช่นนี้เพื่อให้ลูกหลานได้สืบทอดศิลปวัฒนธรรม ภาษา ของบรรพบุรุษสืบไป ดังคำกล่าวที่ว่า “อันของกินบิกันมันกะเน่า อันของเก่าบิเล้ามันกะลืม ค่อยจับค่อยก้อยอยกไว้ให้สูญ “

2. วัสดุอุปกรณ์และวิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ได้แก่ บทความ วารสาร รายงานการวิจัย หนังสือวิชาการ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory observations) จากปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้สูงอายุของอำเภอหล่มสักและอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้สูงอายุของอำเภอหล่มสักและอำเภอหล่มเก่า มาบันทึกไว้
2. แยกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ว่าตรงกันหรือไม่
3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์
4. รวบรวมสำนวนภาษาไทหล่มที่อาจสูญหายไป

3. ผลการวิจัย

จากการศึกษาคำศัพท์ภาษาไทหล่ม กรณีศึกษาอำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้คำศัพท์ภาษาไทหล่ม ดังนี้

คำนาม

ภาษาไทหล่ม	อ่านว่า	ความหมาย
กะ	กะ	ถ้า
กะโป๊ะ	กะ-โป๊ะ	กะลามะพร้าว
กะทอ	กะ-ทอ	ตระกร้า

ก้องผม	ก้อง-ผม	ที่คาดผม
ซ้อย	ซ้อย	ตัวเรา
ชนะน้อย	ชนะ-น้อย	ตัวเรา
คำนาม		
ภาษาไทยหล่ม	อ่านว่า	ความหมาย
ข้าวงาย	ข้าว-งาย	อาหารมือเช้า
ข้าวแลง	ข้าว-แลง	อาหารมือเย็น
ข้าวสวย	ข้าว-สวย	อาหารมือกลางวัน
โซ้น	โซ้น	คนแก่
เครื่องกิน	เครื่อง-กิน	กับข้าว
โฆษก	โฆ-ษก	พิธีกร
เจ้า	เจ้า	คุณ
ดั่ง	ดั่ง	จุมก
ดั่งไฟ	ดั่ง-ไฟ	ก่อไฟ
ตาหม่อน	ตา-หม่อน	พ่อของพ่อ
โต	โต	คุณ
แต่-กั๊	แต่-กั๊	เมื่อก่อน
แต่-เวน	แต่-เวน	ก่อนคำ
ตุ้มหู	ตุ้ม-หู	ต่างหู
ถึก	ถึก	ถูก
ทำฮิด	ทำ-ฮิด	ตอนแรก
ปู่หม่อน	ปู่-หม่อน	พ่อของปู่
ป้าว	ป้าว	ร้อง,ประกาศ
ผู้เฒ่า	ผู้-เฒ่า	คนชรา
ผู้แก่	ผู้-แก่	คนชรา
ผู้สาว	ผู้-สาว	แฟนที่เป็นผู้หญิง
ผู้บ่าว	ผู้-บ่าว	แฟนที่เป็นผู้ชาย
เฟิ่น	เฟิ่น	บุคคลที่ 3
พ่อโซ้น	พ่อ-โซ้น	พ่อตา
เพียน	เพียน	บุคคลที่ 3 ที่มีอายุนานกว่าผู้พูด
แม่หยิง	แม่-หยิง	ผู้หญิง
คำนาม		
ภาษาไทยหล่ม	อ่านว่า	ความหมาย
แม่โซ้น	แม่-โซ้น	แม่ยาย
ย่าหม่อน	ย่าหม่อน	แม่ของปู่
ยายหม่อน	ยายหม่อน	แม่ของยาย
เลข	เลข	ห่วย
สู	สู	พวก
หู-ดั่ง	หู-ดั่ง	จุมก
หมู่	หมู่	เพื่อน
อ้าย	อ้าย	พี่ชาย

เอื้อย

เฮา

ไฮ่

ฮ้อน

กริยา

ภาษาไทหล่ม

กีก

ไข่

ซี่เดียวด

เคียด

คือหลาย

จ่ม

จ้อนซ่ง

โจ่ง

เช่า

ขึ้นม่วน

ตือด

ตาซัง

กริยา

ภาษาไทหล่ม

ต่าว

แตกเข็บ

เบะ

แนม

บ้ายแจ่ว

ป็น

เผ้ม

เผียด

พุ่น

ฟด

ฟ้ง

ฟาด

มอด

ยังแคน

ลุน

เลาะ

วิน

เว้าพัน

หย๊ะ

ແຫລ່ນ

หย่าง

เอื้อย

เฮา

ไฮ่

ฮ้อน

อ่านว่า

กีก

ไข่

ซี่เดียวด

เคียด

คือ-หลาย

จ่ม

จ้อน-ซ่ง

โจ่ง

เช่า

ขึ้น-ม่วน

ตือด

ตา-ซัง

อ่านว่า

ต่าว

แตก-เข็บ

เบะ

แนม

บ้าย-แจ่ว

ป็น

เผ้ม

เผียด

พุ่น

ฟด

ฟ้ง

ฟาด

มอด

ยัง-แคน

ลุน

เลาะ

วิน

เว้าพัน

หย๊ะ

ແຫລ່ນ

หย่าง

พี่สาว

ตัวเรา

ภูเขา

ร้อน

ความหมาย

เป็นไข่

บวม

ขยะเขยง

โกรธ

เว่อ

บน

พับขาทางเกว

เหลือไว้

เหนื่อย , หอบ

สนุกสนาน

แมลงกัด,ต่อย

เกลียด

ความหมาย

กลับบ้าน

แตก ,แยกออกจากกัน

ทำปากไม่พอใจ

เหลือบตามอง

ข้าวเหนียวทาดด้วยน้ำพริก

ผืนไปข้างหน้า

ห้าม , จวนจะสนุก

แตกกระจาย , ดัน

โน่น, ไกล

เดือด

กระเด็น

ตีด้วยไม้ หรือมือ

ดับไฟ

ค่อยยังชั่ว, ดีขึ้น

มาช้า,มาทีหลัง

ไปเที่ยว

วิ่งเวียน

พูดถึงความหลัง

ปรี,ปรีออก

วิ่ง

เดิน

ฮือ	ฮือ	ฮือ
ฮ้อง	ฮ้อง	ร้อง
เฮ็ดไปทั่ว	เฮ็ด-ไป-ทั่ว	ทำไม่ถูก
คำวิเศษ		
ภาษาไทหล่ม	อ่านว่า	ความหมาย
กะช่าง	กะ-ช่าง	ก็แล้วแต่
แท้ได้	แท้-ได้	จริงๆ
สือ-สือ	สือ-สือ	เฉยๆ
ฮึง-ฮึง	ฮึง-ฮึง	บวม, ใหญ่มาก

4. สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาคำศัพท์ภาษาไทหล่ม กรณีศึกษาอำเภอล่มสัก อำเภอล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลการทำวิจัย มีดังนี้

1. จากการสัมภาษณ์และสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูลที่เป็น ประชาชนชาวบ้าน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้สูงอายุ ของอำเภอล่มสักและอำเภอล่มเก่า ได้คำศัพท์ภาษาไทหล่มจำนวน 420 คำ

2. จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่เป็น ประชาชนชาวบ้าน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้สูงอายุ ของอำเภอล่มสักและอำเภอล่มเก่า ผลการวิจัยพบว่า สำเนียงการออกเสียงภาษาไทหล่มของ ทั้ง 2 อำเภอ ในบางคำศัพท์แตกต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน เช่น คำว่า “เบ็ด” ใช้ในอำเภอล่มสัก “เหม็ด” ใช้ในอำเภอล่มเก่า มีความหมายว่า หมด หรือคำว่า “หัวซี้โค” ใช้ในอำเภอล่มสัก “หัวสีโค” ใช้ในอำเภอล่มเก่า มีความหมายว่า ตะไคร้ เป็นต้น เพราะต้นกำเนิดของภาษามาจากหลวงพระบางและเวียงจันทน์ ของประเทศลาว หลักๆจะมี 2 สำเนียงคือ ไทหล่มสำเนียงหลวงพระบาง ประชาชนที่ใช้สำเนียงนี้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในตลาดอำเภอล่มสัก และไทหล่มสำเนียงเวียงจันทน์ ประชาชนที่ใช้สำเนียงนี้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้านตัว อำเภอล่มสัก ส่วนในอำเภอล่มเก่า จะเป็นไทหล่มสำเนียงหลวงพระบาง

3. จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลของอำเภอล่มสัก อำเภอล่มเก่า ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้สูงอายุกับผู้นำชุมชน จะให้ข้อมูลที่ผิดเพี้ยนกันในเรื่องของสำเนียง แสดงให้เห็นว่า ภาษาดั้งเดิมของไทหล่มกำลังจะสูญหายไป

ข้อเสนอแนะ

1. จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดที่มีที่ตั้งอยู่เขตรอยต่อ 3 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก จึงมีภาษาถิ่นที่หลากหลาย ภาษาไทหล่มก็เป็นอีก 1 ภาษาที่ทรงคุณค่าต่อการอนุรักษ์ไว้เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ลูกหลานได้ศึกษาต่อไป

2. ภาษาไทหล่มเป็นภาษาพื้นเมืองที่มีเอกลักษณ์ในโอกาสต่อไปน่าจะมีการเก็บรวบรวมเป็นพจนานุกรมฉบับไทหล่มสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทหล่ม

5. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในการสนับสนุนทุนวิจัยภายใต้งบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2559 ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และขอขอบคุณ ประชาชนชาวบ้าน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้สูงอายุ ของอำเภอล่มสักและอำเภอล่มเก่า ที่ให้ข้อมูล ทำให้งานวิจัยนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ภาษาไทหล่มให้ลูกหลานได้ศึกษาเรียนรู้ต่อไป

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำราญ ท้าวเงิน. การศึกษาความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบูรณ์.
สำนักวิจัยและพัฒนา.มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์,2555
- [2] สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. “มองอนาคต : บทวิเคราะห์วัฒนธรรมของคนอีสาน”.วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์.
18,1(ตุลาคม-ธันวาคม 2543):27-32.
- [3] Krauss, Michael. “The world’s languages in crisis”.*Language*.68,1(1992):1-42.
- [4] พระสมุห์ไพโรศาล ภักธมุนี.เข้าฝันเมืองหล่ม เล่าเรื่องประวัติศาสตร์บ้านเมืองและอัตลักษณ์ของไทหล่ม.
2556.